

Čís. 3559.

Hostinskému přísluší zadržovací právo ve smyslu §u 970 c) obč. zák. i na věcech toho, kdo u něho provozoval na svůj účet za stravu a byt hudbu.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, R I 125/24.)

Žalobce hrál se svými hudebníky na svůj účet v hostinci žalovaného, začož mu žalovaný poskytoval byt a stravu. Žalobu na vydání hudebního archivu procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud zrušil rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Po právní stránce uvedl v důvodech: Soud první stolice opírá své rozhodnutí, kterým žaloba byla zamítnuta, také o ustanovení §u 970 c) obč. zák., ježto prý žalovaný má zákonné zadržovací právo k hudebnímu archivu žalobce, který v době, kdy u žalovaného hrál, zůstal mu dlužen za obědy a nápoje 379 Kč 70 h a kromě toho si vypůjčil na hotovosti 550 Kč. Avšak s tímto názorem nelze souhlasiti. Podle doslovu citovaného předpisu ve spojitosti s ustanovením §u 970 obč. zák. a zřejmého úmyslu zákonodárce přísluší hostinským, kteří poskytují cizincům bydlo, právo zadržeti věci, vnesené od hostů přijatých, tudíž od osob za příčinou ubytování se hlásících, k zajištění pohledávek za ubytování a stravování, jakož i vydání za hosty. Mezi cizince (přijaté hosty) nelze však počítati žalobce, ježmuž neposkytl žalovaný byt jako hostu, nýbrž na základě smlouvy služební, dle níž žalovaný se zavázal poskytovat žalobci jako kapelníku a jeho čtyřem hudebníkům stravu a byt zadarmo jakožto částečnou odměnu za to, že bude v jeho hostinci večer na svůj účet hráti. Z toho, co právě uvedeno, plyne, že žalovanému nepřísluší po zákonu zadržovací právo k hudebnímu archivu žalobce pro řečené pohledávky a že proto soud procesní neposoudil věc správně, pokud své zamítavé rozhodnutí opírá o ustanovení §u 970 c) obč. zák. Že se citované ustanovení na zápůjčky vůbec nevztahuje, netřeba se zřetelem na znění zákona blíže dovozovati.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Pokud jde o uplatněné zadržovací právo dle §u 970 c) obč. zák., nesouhlasí Nejvyšší soud zúplna s názorem odvolacího soudu, který takového práva neuznává. Dle dosavadních zjištění byl žalobce arcíř k žalovanému v poměru určité služební smlouvy, která záležela v tom, že žalobce měl se svými hudebníky v jeho hostinci konati večerní koncerty a za to dostával on i hudebníci od žalovaného byt v hostinci i stravu. Žalovaný uvádí však, že žalobce podnikal tyto koncerty na svůj vlastní účet, tedy jako vlastní podnikatel; účel a prospěch žalovaného spočíval

patrně v tom, že těmito koncerty dociloval větší návštěvy hostince a hojnějšího zisku ze živnosti. Kromě toho byl prý žalobce engažován pro Bio republika a delší dobu ani u něho v hostinci hudebních produkcí nekonal. I když byly byt a strava žalobci poskytovány jako úplata za tyto služby, nelze dle názoru Nejvyššího soudu odpíratí žalobci vlastnost »hosta« po rozumu Šu 970 c) obč. zák., neboť povaha této služební smlouvy, jež neukládala žalobci žádné odvislosti od žalovaného a neobmezovala jeho hospodářské samostatnosti, jako t. zv. »volná služební smlouva« liší se podstatně od služební smlouvy pouhých domestiků (číšníka, pokojské, portýra a pod.). Plnění služební smlouvy hotelu nevyžadovalo nutně ubytování žalobce v hotelu, žalobce mohl zajisté místo bytu i stravy vyjednati si úplatu na penězích. Přijal-li však z důvodů vhodnosti místo toho byt i stravu v hostinci žalovaného neboli ubytoval-li se u něho, stal se jeho hostem a nezáleží na tom, zda požíval bytu z důvodů konaných služeb, neboť právní důvod, úplatnost nebo bezúplatnost ubytování v té příčině nerozhoduje. Tendence Šu 970 c) obč. zák. nese se k tomu, že hostinský dle své živnosti prokazovati musí hostům u něho ubytovaným různé služby i ochoty a má se mu za to dostati zadržovacího práva pro pohledávky z ubytování, zaopatření a výdajů pro hosty, k nimž lze důvodně počítati i zápůjčky poskytnuté k zapravení okamžitých potřeb. Že tyto ohledy cit. zák. předpisu platí plnou měrou i oproti žalobci, o tom svědčí sporné jednání, z něhož lze poznati, jaké služby byly žalobcem žádány a jemu poskytovány žalovaným jediné proto, že byl u nich »hostem«, ovšem hostem i k určitým službám zavázaným. S tohoto hlediska nelze žalovanému důvodně odpíratí zadržovací právo dle Šu 970 c) obč. zák. a náleží tedy soudu prvé stolice, by v doplněném řízení zjistil i ony dlužné položky, pro které žalovaný toto zadržovací právo uplatňuje.

Čís. 3560.

Při hospodaření obilní sklizní z roku 1921 jest pro uplatňování nároku z právního poměru mezi družstvem, dodávajícím obilí mlýnu, by je pro obvodovou rozdělovnu semlel, a mezi tímto mlýnem přípustným pořad práva.

(Rozh. ze dne 4. března 1924, R I 141/24.)

Proti žalobě, již domáhalo se hospodářské družstvo na smluvním mlýnu nedoplatku kupní ceny za obilí, dodané ze sklizně roku 1921, vznesl žalovaný námitku nepřípustnosti pořadu práva, již s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl a žalobu odmítl; r e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. D ů v o d y: Prvý soud odmítl žalobu, vyhověv námitce nepřípustnosti pořadu práva. Při tom vycházel ze stanoviska, že poměr mezi stranami, záležející v tom, že žalující dodávala žalované obilí, by je pro rozdělovnu obvodu semlela, byl poměrem veřejnoprávním a že žalující strana jednala z rozkazu státní správy v zájmu veřejném a že také žalovaná strana byla činnou jako pomocný